

Vragenboekje

Voor dit examen zijn maximaal 64 punten te behalen; het examen bestaat uit 34 vragen. Voor elk vraagnummer is aangegeven hoeveel punten met een goed antwoord behaald kunnen worden. Bij dit examen hoort een informatieboekje.

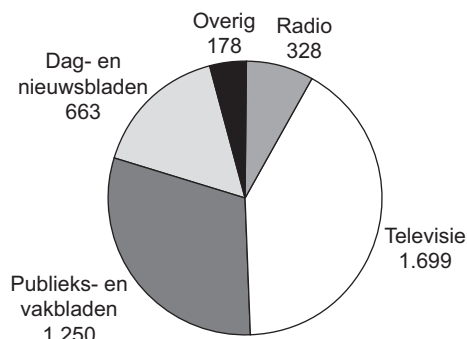
Als bij een vraag een verklaring, uitleg of berekening gevraagd wordt, worden aan het antwoord meestal geen punten toegekend als deze verklaring, uitleg of berekening ontbreekt.

Geef niet meer antwoorden (redenen, voorbeelden e.d.) dan er worden gevraagd. Als er bijvoorbeeld twee redenen worden gevraagd en je geeft meer dan twee redenen, dan worden alleen de eerste twee in de beoordeling meegeteld.

Opgave 1

In onderstaande grafiek staat de reclameomzet in Nederland over 2002 van de verschillende media.

Reclameomzet in Nederland in 2002
in miljoenen euro's

bron: De Volkskrant (aangepast)

- 2p 1 Bereken hoeveel procent van de Nederlandse reclameomzet door het medium radio in 2002 behaald is.

In een interview zegt een populaire diskjockey: "Mijn nieuwe salaris is afhankelijk van het aantal luisteraars dat mijn programma trekt. Bij Radio 538 verdiende ik 450 duizend euro per jaar. Dat salaris kan ik, afhankelijk van mijn prestaties, verdubbelen."

- 2p 2 Leg uit op welke wijze het radiostation het hoge salaris van de populaire diskjockey zou kunnen terugverdienen.
- 1p 3 Leg uit waarom het voor adverteerders belangrijk is te weten wat de kenmerken zijn van de luisteraars van een bepaald radioprogramma.

Opgave 2

Bij deze opgave horen de informatiebronnen 1 tot en met 4. In informatiebron 1 staat de resultatenrekening van Vacance du Roy over 2004. In informatiebron 2 is het plan van aanpak van Vacance du Roy 2005 opgenomen. Informatiebron 3 is de prijslijst van 2005 van de concurrenten van Vacance du Roy. In informatiebron 4 staan de verwachtingen van Vacance du Roy over 2005.

In deze opgave blijft de BTW buiten beschouwing.

Bertil Nieuwenhuis en zijn vriendin Lara zijn enige jaren geleden begonnen met Vacance du Roy. Het motto van Vacance du Roy -"Vakantie zonder zorgen"- wordt gerealiseerd door volledig ingerichte luxe bungalowtenten op een sfeervolle, gezellige gezinscamping te verhuren.

Vacance du Roy huurt daarvoor op Les Deux Chevaux -een Franse camping in de Dordogne- in het Nederlandse hoogseizoen staanplaatsen voor al haar veertig bungalowtenten. De bungalowtenten worden op deze camping aan het begin van het hoogseizoen opgezet en op het eind van het seizoen afgebroken. De verhuur vindt plaats aan Nederlandse gezinnen.

Bertil en Lara verrichten het werk vanuit hun huis in Heerhugowaard. Ieder voorjaar en najaar reizen ze met hun camper naar Frankrijk om de camping te inspecteren en om overige zaken te regelen.

Op het eind van het seizoen van 2004 blijkt dat de nettowinst over dat jaar sterk is gedaald ten opzichte van het vorig jaar. De oorzaak van de daling wordt enerzijds gezocht in de toenemende concurrentie, waardoor niet alle tenten gedurende het gehele hoogseizoen verhuurd worden, en anderzijds door de jaarlijkse verhoging van de huurkosten van de staanplaatsen.

- 1p **4** Noem naast nettowinst (resultaat) een andere maatstaf waarmee de winstgevendheid van een onderneming beoordeeld kan worden.
- 2p **5** Bereken met behulp van informatiebron 1 hoeveel tenten Vacance du Roy in 2004 gemiddeld per week verhuurd heeft.

Bertil en Lara hebben in het plan van aanpak 2005 (zie informatiebron 2) een aantal mogelijkheden onderzocht om het resultaat in 2005 te verbeteren. Bertil en Lara willen in vergelijking met de concurrenten de goedkoopste verhuurder worden en hebben daarom besloten om in 2005 de verhuurprijzen te verlagen. In dat kader hebben Bertil en Lara aan de hand van brochures een lijstje samengesteld (zie informatiebron 3) van de verhuurprijzen van de organisaties die zij als concurrenten zien.

- 2p **6** Toon met behulp van de informatiebronnen 2 en 3 aan of een verhuurprijs van € 425,- per tent per week die Vacance du Roy over 2005 gaat vragen, voldoet aan de in informatiebron 2 genoemde eis.
- 3p **7** Bereken met behulp van de informatiebronnen 2 en 4 de verwachte nettowinst in 2005 bij uitvoering van de in informatiebron 2 genoemde mogelijkheid A.

Vacance du Roy onderzoekt of zij haar tenten op camping Chateau Vallon (mogelijkheid B uit informatiebron 2) moet aanbieden in plaats van op camping Les Deux Chevaux.

- 2p **8** Welk marketinginstrument gebruikt Vacance du Roy als zij voor de staanplaatsen van tenten van camping verandert? Motiveer het antwoord.
- 2p **9** Noem twee criteria, indien men let op de werkzaamheden die op camping Chateau Vallon verricht moeten worden, die Vacance du Roy zal toepassen bij de selectie van de pabo-studenten (zie informatiebron 4).
- 2p **10** Waarom moet Vacance du Roy de kosten van het opzetten en afbreken van tenten op camping Chateau Vallon (zie informatiebron 4) tot de constante kosten rekenen?
- 2p **11** Bereken de verwachte totale constante kosten over 2005 voor Vacance du Roy indien ze kiest voor camping Chateau Vallon.

Vacance du Roy stelt voor elke week waarin een tent verhuurd wordt een apart genummerd huurcontract op. Verhuurt Vacance du Roy bijvoorbeeld een tent voor twee weken aan een persoon dan ontvangt deze persoon twee huurcontracten. De contractnummers worden doorgegeven aan de campingbeheerder.

- 2p **12** Bereken bij welk aantal huurcontracten voor Vacance du Roy de kosten van camping Les Deux Chevaux in 2005 gelijk zijn aan de kosten van camping Chateau Vallon.

Vacance du Roy zal die mogelijkheid kiezen die de hoogste verwachte nettowinst in 2005 zal opleveren. Omdat de verwachte opbrengsten voor beide campings gelijk zijn (zie informatiebron 4), zal Vacance du Roy kiezen voor de camping waar de verwachte kosten over 2005 het laagst zijn.

- 2p **13** Zal Vacance du Roy kiezen voor mogelijkheid A, camping Les Deux Chevaux, of voor mogelijkheid B, camping Chateau Vallon? Motiveer het antwoord.

Opgave 3

Mevrouw Bakker koopt op 3 maart 2005 bij Keukencentrum Verdoold een nieuwe keuken. Op die datum betaalt zij een bedrag van € 6.426,- aan Verdoold als aanbetaling op de gekochte keuken. De aanbetaling is 40% van de aankoopprijs inclusief 19% BTW. De levertijd wordt door Verdoold geschat op acht tot twaalf weken. Verdoold en mevrouw Bakker hebben afgesproken dat Verdoold in de laatste week van april mevrouw Bakker zal bellen om een afspraak te maken over het exacte tijdstip van plaatsing.

- 1p **14** Bereken de aankoopprijs inclusief BTW van de keuken die mevrouw Bakker op 3 maart 2005 heeft gekocht.

De brutowinst van Verdoold op de keuken is 35,1% van de verkoopprijs exclusief BTW.

- 2p **15** Bereken de brutowinst die Verdoold behaalt op de verkoop van de keuken aan mevrouw Bakker.

Op 19 maart 2005 annuleert mevrouw Bakker de aankoop van de keuken en vraagt aan Verdoold om terugbetaling van het bedrag van de aanbetaling. Verdoold weigert dit en beroept zich op onderstaand artikel 10 van de algemene voorwaarden van de Centrale Branchevereniging die mevrouw Bakker bij de koop heeft ontvangen.

Artikel 10 – DE ANNULERING

1. Annulering door de afnemer binnen acht dagen na het afsluiten van de overeenkomst, is kosteloos.
2. Bij annulering van de overeenkomst door de afnemer is deze een schadevergoeding verschuldigd van 30% van hetgeen de afnemer in totaal had moeten betalen. Het percentage als bedoeld in de vorige zin bedraagt 50%, indien de annulering van een overeenkomst door de afnemer geschiedt, terwijl de afnemer al in kennis is gesteld van het exacte tijdstip van plaatsing of van aflevering.

- 2p **16** Bereken welk bedrag mevrouw Bakker terugkrijgt als Verdoold zich houdt aan bovenstaande algemene voorwaarden van de Centrale Branchevereniging.

Opgave 4

In deze opgave blijft de BTW buiten beschouwing.

Op 1 januari 2005 zijn bij Houthandel Swen B.V. 3.500 spaanplaten met een inkoopprijs van € 21,40 per plaat in het magazijn aanwezig. Op 28 december 2004 heeft Swen B.V. 800 spaanplaten besteld bij de importeur tegen een inkoopprijs van € 23,- per plaat. Deze platen zullen in januari 2005 afgeleverd worden. Swen hanteert bij de voorraadwaardering het fifosysteem.

De voorraad waarover een onderneming prijsrisico loopt, wordt wel de economische voorraad genoemd.

- 2p **17** Noem, naast het eventueel nadelig prijsrisico, twee andere risico's die verbonden zijn aan het aanhouden van voorraad.

Op 12 januari 2005 zijn 350 spaanplaten verkocht en afgeleverd aan diverse speciaalzaken. Op 14 januari 2005 worden 300 spaanplaten van de bestelling van 28 december 2004 bij Swen B.V. afgeleverd. Tussen 1 januari en 16 januari 2005 vinden bij Swen B.V. geen andere aankopen en verkopen van spaanplaat plaats.

- 2p **18** Bereken over hoeveel spaanplaten Swen B.V. prijsrisico loopt op 15 januari 2005.
2p **19** Bereken voor Swen B.V. de waarde van de technische voorraad spaanplaat op 15 januari 2005.

Opgave 5

Bij deze opgave horen de informatiebronnen 5 tot en met 7.

Informatiebron 5 gaat over de beloningen 2004 van de directie van Mersmeijer N.V.

Informatiebron 6 bevat een aantal kerncijfers van Mersmeijer N.V. In informatiebron 7 staan de door de commissie Tabaksblat opgestelde richtlijnen ten aanzien van de beloning van directieleden.

Mersmeijer N.V. is een Nederlandse onderneming die is gespecialiseerd in de handel in elektrotechnische onderdelen, veiligheidsproducten en gereedschappen in Europa, Noord-Amerika en Azië. Mersmeijer N.V. behoort op haar gebied tot de grote ondernemingen in de wereld.

De beloning van de directie van Mersmeijer N.V. is afhankelijk van het halen van bepaalde ondernemingsdoelen en van het persoonlijk functioneren.

De beloning bestaat uit:

- een vast jaarsalaris;
- een variabele beloning in de vorm van bonussen.

Sinds enkele jaren staan in Nederland de beloningen van directies van N.V.'s ter discussie. Naar aanleiding hiervan heeft de overheid de commissie Tabaksblat ingesteld. Deze commissie heeft een aantal richtlijnen opgesteld voor de hoogte en samenstelling van deze beloningen.

Na het verschijnen van de eerste publicatie van het rapport van de commissie Tabaksblat besluit de ondernemingsraad van Mersmeijer N.V. onderstaande twee vragen te onderzoeken:

- Is de beloning 2004 van de directie in overeenstemming met de geleverde prestaties?
- Is het beloningsbeleid voor de directie in overeenstemming met de richtlijnen van de commissie Tabaksblat?

- 1p **20** Noem een reden waarom de vaste jaarsalarissen van de drie directieleden verschillend kunnen zijn.

Volgens een aantal leden van de ondernemingsraad is de jaarbonus 2004 in procenten van het vaste jaarsalaris voor de drie directieleden verschillend geweest. Voor F.J.A.H.M. Michel was dat 32% en voor T.J.P. Couwenbergh 40% van het vaste jaarsalaris.

- 2p **21** Bereken met behulp van informatiebron 5 welk directielid in 2004 de laagste jaarbonus in procenten van het vaste jaarsalaris heeft ontvangen.
- 2p **22** Noem een reden uit informatiebron 5 voor het ongelijke jaarbonuspercentage over 2004.
- 2p **23** Toon met behulp van informatiebron 6 aan of de nettowinst per aandeel in de jaren 2002 en 2003 ten opzichte van het daaraan voorafgaande jaar, is toegenomen, gedaald of gelijk gebleven.

De hoogte van de driejarenbonus wordt volgens informatiebron 5 bepaald door het halen van bepaalde doelen.

- 3p **24** Is de verandering van de beurskoers van Mersmeijer N.V. van 31 december 2000 ten opzichte van 31 december 2003 beter of slechter geweest dan die van de concurrenten? Motiveer het antwoord met behulp van een berekening.

De totale driejarenbonus 2004 is volgens informatiebron 5 vastgesteld op 40% van het vaste jaarsalaris.

- 2p **25** Is de driejarenbonus 2004 voor de directie in overeenstemming met de geleverde prestaties in de periode 2001 – 2003? Motiveer het antwoord met gebruikmaking van zowel informatiebron 5 als informatiebron 6.
- 2p **26** Leg met behulp van informatiebron 7 uit waarom de ondernemingsraad zich niet verzet zal hebben tegen het invoeren van een bonusregeling.

De aandelen die de directieleden als driejarenbonus ontvangen, mogen tijdens de dienstbetrekking niet worden verkocht.

- 1p **27** Geef een mogelijke reden uit informatiebron 7 voor het verbod op de verkoop van deze aandelen tijdens de dienstbetrekking. Licht het antwoord toe.

Om de tweede vraag: “Is het beloningsbeleid voor de directie in overeenstemming met de richtlijnen van de commissie Tabaksblat?” te beantwoorden, wil de ondernemingsraad zich beperken tot de variabele beloning. Ze controleert of de regelgeving van de variabele beloning van de directieleden van Mersmeijer N.V. in overeenstemming is met de richtlijnen die de commissie Tabaksblat (zie informatiebron 7) gesteld heeft.

- 2p **28** Geef aan of de regeling van de jaarbonus en die van de driejarenbonus van Mersmeijer N.V. in overeenstemming is met de richtlijnen van de commissie. Motiveer het antwoord.

Opgave 6

In deze opgave blijft de BTW buiten beschouwing.

Couscous-restaurant Marrakech uit Medemblik heeft in 2004 in verband met bezorging van maaltijden aan huis een Citroën Berlingo 1.4 aangeschaft. Begin 2005 overweegt de eigenaar van het restaurant deze auto te voorzien van een LPG-installatie om de brandstofkosten van de auto te verlagen. Hij heeft op het internet onderstaande informatie gevonden.

BASISGEGEVENS	Benzine	LPG
Aanschafprijs auto:	€ 12.760,-	€ 12.760,-
Aanschafprijs en inbouw LPG-installatie:		€ 1.972,-
Topsnelheid in km per uur:	150	150
Verbruik in liters per 100 km:	7,2	8,6
Belasting per kwartaal:	€ 88,-	€ 118,-
Brandstofprijs per liter:	€ 1,20	€ 0,45

Naar www.autogas.nl

De LPG-installatie wordt in 4 jaar volledig afgeschreven met jaarlijks gelijkblijvende bedragen. Door het installeren van een LPG-installatie zal de restwaarde van de auto niet veranderen.

- 2p **29** Bereken de totale extra vaste kosten per jaar als men het rijden op LPG vergelijkt met het rijden op benzine.
- 2p **30** Bereken welk bedrag per 100 gereden km bespaard wordt op de brandstofkosten indien in de auto een LPG-installatie wordt ingebouwd en uitsluitend op LPG gereden wordt.

De eigenaar van Marrakech verwacht dat met de Citroën Berlingo 45.000 km per jaar zal worden gereden.

- 2p **31** Bereken voor Marrakech het verwachte jaarlijkse voordeel in euro's als de Citroën Berlingo wordt voorzien van een LPG-installatie.

Let op: de laatste vragen van dit examen staan op de volgende pagina.

Opgave 7

In deze opgave blijft de BTW buiten beschouwing.

Mart van der Schee uit Abbekerk verkoopt tweedehands fietsen. Voor 2005 heeft hij de onderstaande schatting gemaakt van de bedrijfskosten:

Loonkosten	€	9.500,-
Verkoopkosten	-	1.700,-
Algemene kosten	-	5.800,-
Huisvestingskosten	-	<u>2.300,-</u>
	€	19.300,-

In 2005 verwacht hij 540 fietsen te verkopen. Om de bedrijfskosten te dekken en een nettowinst te behalen verhoogt Mart van der Schee de inkoopprijs van elke fiets met een brutowinstopslag van 80%. De gemiddelde inkoopprijs van een tweedehands fiets schat Mart van der Schee op € 60,-.

- 2p **32** Bereken de verwachte omzet voor Mart van der Schee over 2005.
2p **33** Bereken de verwachte nettowinst voor Mart van der Schee over 2005.

Mart van der Schee verkoopt begin januari 2005 acht fietsen voor in totaal € 1.080,-.

- 1p **34** Bereken de inkoopwaarde van deze acht fietsen.

Einde